’’’Suomen Sopimuspalokuntien Liitto ry – Finlands Avtalsbrandkårers Förbund rf

LAUSUNTO

26.10.2021

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Email: HaV@eduskunta.fi

Asia: Lausunto - VNS 4/2021 vp Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta

Suomen Sopimuspalokuntien Liitto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Selonteko kuvaa varsin perusteellisesti sisäisen turvallisuuden eri sektoreita, joista yhtenä pelastustoimi. Pelastustoimen eräänä toimijana mainitaan (kohta 3.6.4) sopimuspalokunnat, mutta niiden todellinen merkitys jäänee useimmille lukijoille epäselväksi. Nähdäksemme selonteko ei ole niinkään pystynyt tunnistamaan saatikka tunnustamaan suomalaisen sopimuspalokuntajärjestelmän keskeistä roolia ei ainoastaan pelastuslaitosten tarjoamien operatiivisten vähimmäispalvelujen eräänä kustannustehokkaimpana osatuottajana vaan myös merkittävänä paikallisten turvallisuuskeskittymien verkostona.

Sopimuspalokuntajärjestelmän moninainen ja moniulotteinen, toistaiseksi osittain valtakunnallisesti koordinoimaton kokonaisuus muodostaa mainitun operatiivisten eli päivittäisten hälytysluontoisten palvelujen tuottajan lisäksi tosiasiallisesti yhteiskunnan ainoan nopeasti hälytettävissä olevan turvallisuusresurssin skaalattavan joustovaran ainakin siihen saakka, että kolmannen sektorin muut toimijat saadaan aktivoiduiksi. Paikallisina yhteisöllisinä turvallisuuskeskittyminä sopimuspalokunnat taas muodostavat merkittävän sisäisen turvallisuuden resurssin tuottaen paitsi edellä mainittuja operatiivisia kiireellisiä palveluita myös ei-kiireellisissä tilanteissa turvallisuutta aina syrjäytymisen estämiseen saakka.

Luotettavan valtakunnan tason tilastoinnin puuttuessa emme ota kantaa selonteossa (kohta 5.10.10) mainittuihin henkilömääriin, vaan tyydymme yleisellä tasolla toteamaan, että koko ajan muuttuvassa yhteiskunnassa vaatii sopimuspalokuntajärjestelmän jatkuvuus järjestelmällisiä kokonaisvaltaisia ponnisteluita. Näin ollen mm. hälytyskelpoisten sopimushenkilöiden nykyisen määrän ylläpitäminen on jatkuva yhteiskunnallinen haaste sekä rekrytoinnin, motivoinnin että palokuntakoulutuksenkin osalta, kun taas sopimuspalokuntajärjestelmän saattaminen yleisemminkin ajan tasalle etenkin työsuojelun, hälyttämisen ja koulutuksen osalta vaatinee lisäpanostuksia, joista viralliset laskelmat näyttäisivät edelleenkin vaikenevan.

Suomen Sopimuspalokuntien Liitto ry – Finlands Avtalsbrandkårers Förbund rf

Ari Maskonen
toiminnanjohtaja